

Werkplan 2010

PON, kennis in uitvoering

oktober 2009

© 2009 PON, kennis in uitvoering

Het auteursrecht van deze publicatie berust bij het PON. Gehele of gedeeltelijke overname van teksten is toegestaan, mits daarbij de bron wordt vermeld.

Vermenigvuldiging en publicatie in een andere vorm dan dit rapport is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van het PON.

PON

Postbus 90123

5000 LA Tilburg

Telefoon: (013) 535 15 35

Fax: (013) 535 81 69

E-mail: info@hetpon.nl

Internet: www.hetpon.nl

Inhoud

1	Inleiding	5
1.1	De positie van het PON	5
1.1.1	Planbureau	5
1.1.2	Inhoudelijke input voor strategische beleidsontwikkeling	5
1.1.3	Serviceverlening	6
1.2	Opbouw van dit Werkplan	6
1.3	Status van dit Werkplan	7
1.4	Uitvoering van het Werkplan	7
2	Domein Zorg	8
2.1	Kleurrijk Brabant Zorgt	8
2.2	Slimme zorg	8
2.3	Doelgroepenonderzoek naar de gevolgen van de verschraving van de AWBZ	8
3	Domein Participatie	9
3.1	Uitwerking voorstudie sociaal kapitaal	9
3.2	WZSW: Meedoen Loont!	9
3.3	Secretariaat Bijzondere Leerstoel Ouderenbeleid	9
3.4	'Brabant en de kunst van het Samen Leven' (werktitel)	9
3.5	Vereniging Brabantse Gemeenten	10
4	Domein Jeugd	11
4.1	Potentie van jongeren, talentontwikkeling	11
4.2	Lokaal gezinsbeleid	11
4.3	Nieuwe patronen in het beroep op de jeugdzorg	11
4.4	Vraag in kaart	11
5	Domein leefbaarheid	12
5.1	Ondersteuning van provinciale planbegeleiders	12
5.2	Kennisdeling leefbaarheid	12
5.3	Vervolg op verbinding stad-platteland	12
5.4	Een nieuwe werkwijze voor wijken	12
5.5	Van plan naar uitvoering	12
5.6	De regionale component in Dorpsontwikkelingsplannen	13
6	Planbureau	14
6.1	Uitvoering meerjarenplan planbureau	14
6.2	Doorontwikkeling basiskennis infrastructuur	14
6.3	Sociale Atlas Brabant	14
6.4	Brabantpanel	15
6.5	Duurzaamheidsbalans 2010	15
6.6	Monitor multi-etnische samenleving	15
6.7	PON-Jaarboek 2011	15
6.8	Vorbereiding nieuwe bestuursperiode	15
6.9	Effectmeting leefbaarheidsbeleid	15
6.10	Integrale Veiligheidsmonitor	16
6.11	Factsheets leefbaarheid	16
6.12	Sociale participatie	16
6.13	Doorontwikkeling uitkomsten crisisonderzoek	16
6.14	Jeugdbalans Brabant	16

6.15	Vervolg op stuurinformatie voor cultuur	17
6.16	Brabantse Cultuurmonitor 2010	17
6.17	Doorontwikkeling Brabantse Cultuurmonitor naar een lokale monitor	17
6.18	Nulmeting klanttevredenheidsonderzoek culturele steunfunctie- instellingen	17
6.19	Waarderingsonderzoek Omroep Brabant 2010	17
6.20	BrabantStad Culturele Hoofdstad 2018	18
7	Algemene werkzaamheden	19
7.1	Serviceverlening aan de provincie	19
8	Indicatie van het aantal dagen	20
9	Relatie tussen PON-activiteiten en provinciale programmalijnen	22

1 Inleiding

1.1 De positie van het PON

In 2009 heeft het PON, samen met de directie SCO van de provincie, fors geïnvesteerd in de ontwikkeling van de planbureaufunctie van het PON, met name op sociaal en cultureel terrein. Het PON verbindt de functie van planbureau met inhoudelijke expertise op een aantal terreinen, met als speerpunten zorg, participatie, jeugd en leefbaarheid. Deze speerpunten sluiten aan op de provinciale beleidslijnen. De combinatie van onderzoeksmatige en inhoudelijke deskundigheid is kenmerkend voor het PON. Dit bepaalt tevens de betekenis van het PON voor de provincie Noord-Brabant.

1.1.1 Planbureau

Het PON levert met de planbureaufunctie een bijdrage aan:

- Het beschrijven en analyseren van de situatie in de provincie Noord-Brabant op sociaal en cultureel gebied.
- Het signaleren van maatschappelijke ontwikkelingen en trends.
- Het leveren van relevante, actuele en overzichtelijk gepresenteerde gegevens die de provincie kunnen ondersteunen om verantwoorde beleidskeuzes te maken.
- Het verrichten van verdiepende achtergrondstudies ten behoeve van actuele maatschappelijke vraagstukken.
- De beoordeling van gevoerd beleid door middel van gedegen beleidsevaluaties.

Met het uitvoeren van deze planbureaufunctie markeert het PON zijn bijdrage aan provinciaal beleid. Het past in het steven van de provincie om een beter beeld te krijgen van de toegevoegde waarde van de door haar gesubsidieerde organisaties. Het planbureau heeft tot doel om bij te dragen aan de beleidsvoorbereiding bij de provincie door middel van monitoring, evaluaties en scenariostudies. Tevens levert het planbureau een bijdrage aan het transparanter maken van de inzet die de provincie levert, zodat de provincie zich beter kan legitimeren. Op deze wijze draagt het PON bij aan het streven van de provincie om door bundeling van beleidsrelevante gegevens haar zichtbaarheid te vergroten. Door aan te sluiten bij de provinciale beleidscyclus ondersteunt het PON tevens het provinciale beleid.

1.1.2 Inhoudelijke input voor strategische beleidsontwikkeling

Het PON stelt, in samenspraak met de directie SCO, voor om in 2010 (net als in 2009) de helft van zijn inzet voor de provincie aan planbureauproducten te besteden. De overige dagen benut het PON voor inhoudelijke projecten die aansluiten bij de provinciale beleidslijnen en kerntaken. De inhoudelijke speerpunten (we noemen ze 'domeinen') van het PON zijn in 2010: zorg, participatie, jeugd en leefbaarheid.

De werkzaamheden van het PON zijn altijd nauw verbonden met maatschappelijke ontwikkelingen in Noord-Brabant. Daaraan ontleent het PON ook voor een belangrijk deel zijn identiteit. Om de planbureaufunctie optimaal te kunnen vervullen, blijft een directe verbinding met de maatschappelijke praktijk noodzakelijk. Daarbij spelen wij een rol spelen die verschilt van, maar wel complementair is aan die van steunfunctie-instellingen en die samen te vatten zou kunnen zijn onder de noemer 'strategische beleidsontwikkeling'. Op dit terrein heeft het PON de afgelopen decennia de nodige ervaring opgebouwd.

Kort gezegd zijn de werkzaamheden die het PON voor de provincie uitvoert binnen de domeinen te vatten onder de termen:

- conceptualiseren;
- kennis delen;
- pilots ontwikkelen;
- inspireren;
- maatschappelijk debat organiseren;
- netwerken tot stand brengen.

In de overleggen tussen het PON en de directie SCO is al enige malen besproken dat de uitvoering van beide functies (planbureau en strategische beleidsontwikkeling) vraagt om een meerjarenperspectief. In 2009 zijn forse stappen in die richting gezet. Een substantieel deel van de werkzaamheden in de domeinen heeft in het Werkplan 2010 een meerjarig en robuust karakter. Een bijkomend effect daarvan is dat er op projectniveau een steviger relatie komt tussen de provincie als opdrachtgever en het PON als opdrachtnemer. Dat biedt een goed uitgangspunt om de kwaliteit van onze producten te garanderen.

1.1.3 Serviceverlening

Behalve de werkzaamheden in het kader van het planbureau en de inhoudelijke domeinen is in het Werkplan 2010 ruimte gereserveerd voor serviceverlening aan de provincie. Daaronder vallen zowel een aantal taken die wij op verzoek van de provincie vervullen (zoals bijvoorbeeld het lidmaatschap van de Provinciale Omgevingscommissie en het Brabants Kennisplatform Wonen) als kortlopende opdrachten. Bovendien hebben wij, in overleg met de directie SCO, tijd begroot om medewerkers van het PON en van de provincie de gelegenheid te bieden om vaker met elkaar om tafel te zitten bij bijvoorbeeld brainstormsessies of andere momenten waar beleid voorbereid dan wel geëvalueerd wordt.

1.2 Opbouw van dit Werkplan

Na deze inleiding volgt een beschrijving van de voorgenomen werkzaamheden op de vier inhoudelijke domeinen, te weten 'zorg' (hoofdstuk 2), 'participatie' (hoofdstuk 3), 'jeugd' (hoofdstuk 4) en 'leefbaarheid' (hoofdstuk 5). De domeinen hebben een duidelijke relatie met de provinciale beleidsvelden, met name die van de directie SCO en de provinciale programmalijn *Perspectiefrijk Brabant*. Bij elk domein beschrijven wij allereerst de provinciale beleidslijnen waar de projecten een bijdrage aan zullen leveren en geven vervolgens in hoofdlijnen aan wat de aard van de projecten is.

Hoofdstuk 6 beschrijft de projecten die wij willen uitvoeren in het kader van de invulling en ontwikkeling van de planbureaufunctie. Hier worden ook de projecten genoemd die een inhoudelijke verbinding hebben met de domeinen, maar die een duidelijke planbureaufunctie vervullen. Hoofdstuk 7 schetst enkele algemene werkzaamheden, die wij op verzoek van de provincie in 2010 zullen verrichten. Hoofdstuk 8 geeft een eerste indicatie van de tijdsinvestering die met de uitvoering van de diverse projecten is gemoeid. Het Werkplan 2010 sluit af met hoofdstuk 9, een matrix die in beeld brengt hoe de diverse PON-activiteiten in 2010 zich verhouden tot de zes programmalijnen uit het provinciale Bestuursakkoord.

1.3 Status van dit Werkplan

In onderling overleg tussen de provincie en het PON is afgesproken dat het Werkplan 2010 een plan op hoofdlijnen is, gebaseerd op de provinciale beleidsprioriteiten. De uitwerking van de diverse onderdelen van het Werkplan in concrete projectfiches gebeurt in de loop van 2010. Momenteel vinden gesprekken daarover plaats. Waar mogelijk geven we al een concrete uitwerking van de projecten. In een aantal gevallen echter is dat nog een punt van overleg en zal die concretisering later plaatsvinden.

Het PON en de provincie streven er gezamenlijk naar dat alle projectfiches uiterlijk op 1 juli 2010 bij de provincie zullen zijn ingediend. De provincie heeft toegezegd snel te zullen reageren op de ingediende fiches.

1.4 Uitvoering van het Werkplan

De uitwerking van het Werkplan 2010 gebeurt in nauw overleg tussen de provincie en het PON. Voor elk project wijst het PON een projectleider aan en de provincie een contactambtenaar. Zij dragen gezamenlijk zorg voor de projectfiche en de verdere uitvoering van het project.

Op managementniveau vindt iedere zes weken overleg plaats over de uitvoering van het Werkplan tussen de twee teammanagers van het PON en de provinciale accounthouder. Eventuele knelpunten worden dan besproken en naar oplossingen gezocht. Zo'n vier maal per jaar is er op directieniveau overleg tussen het PON en de directie SCO.

Gezamenlijk is vastgesteld dat de wijze waarop de overleggen tussen PON en provincie zijn ingericht naar wens verloopt.

2 Domein Zorg

Uit de kerntakendiscussie die de provincie op dit moment voert, komt naar voren dat binnen het taakgebied Zorg en Welzijn de nadruk ligt op Samen Leven, waarbij het vooral gaat om 'het onderhouden, versnellen en vernieuwen van de sociale infrastructuur'. Een van de speerpunten die daarbij wordt genoemd is 'toekomstbestendige zorg'. In het kader van het Werkplan 2010 zal het PON een aantal projecten uitvoeren die op dit speerpunt aansluiten.

In de sturing van de zorg op lokaal niveau is, met de introductie van de Wmo, de afgelopen jaren veel veranderd. Door aanbestedingen in de thuiszorg zijn veranderingen opgetreden in aard en omvang van de hulp die mensen thuis kunnen ontvangen. Deze ontwikkelingen leiden onder andere tot de vraag op welke wijze de kwaliteit van de zorg het best geborgd kan worden en waar nog mogelijkheden liggen.

2.1 Kleurrijk Brabant Zorgt

De provincie vindt het van belang dat de arbeidsparticipatie van allochtone vrouwen in de zorg in Brabant wordt vergroot. Dit vraagstuk maakt deel uit van de provinciale programmaliijn *Kleurrijk Brabant Zorgt*. Het PON, PSW en Palet zullen in 2010 de eerder ontwikkelde vijf scenario's op verzoek van de provincie verder uitwerken om daarmee te stimuleren dat meer allochtonen in de zorg gaan werken.

2.2 Slimme zorg

De provincie ondersteunt in de periode 2008-2011 de regie bij een tiental projecten in het kader van slimme zorg. Het gaat hierbij om innovatieve investeringstrajecten waarvan de uitkomst van tevoren niet vaststaat. Ze zijn grootschalig ingericht en het is van belang dat de kennis die deze projecten opleveren, overgedragen wordt naar anderen.

Het PON voert hierbij de volgende activiteiten uit:

- Een tussenmeting uitvoeren als onderdeel van een periodieke overall-monitor. Daarbij worden burgers, mantelzorgers en beroepskrachten bevraagd naar hun bekendheid met ICT-toepassingen in de zorg.
- Een bijdrage leveren aan de verzameling van kennis over de door de provincie uitgerolde innovatieve trajecten, aan kennisdeling tussen de projecten onderling en aan een publiekscampagne.
- Een bijdrage leveren aan het ontwikkelen en coördineren van activiteiten die gericht zijn op bewustwording van de eindgebruikers.

2.3 Doelgroepenonderzoek naar de gevolgen van de verschraving van de AWBZ

Mede op initiatief van de PRVMZ zal het PON in samenwerking met de PRVMZ een onderzoek uitvoeren naar de gevolgen die de verschraving van de AWBZ met zich meebrengt voor bijvoorbeeld mensen met een verstandelijke beperking of mensen met een psychische problematiek. Dit onderzoek is een vervolg op een vergelijkbaar onderzoek dat in 2009 onder ouderen is gehouden.

3 Domein Participatie

Burgerparticipatie en het benutten van sociaal kapitaal is een belangrijk provinciaal speerpunt in het kader van Samen Leven. De provincie wil bevorderen dat het Brabantse sociaal kapitaal ten volle wordt benut, zowel vanwege de versterking van de positie van de burger als vanwege het maatschappelijk belang en rendement. Daarbij is de aandacht vooral gericht op kwetsbare burgers, mensen die niet vanzelfsprekend mee kunnen doen. Het ontwikkelen en gebruik maken van het sociaal kapitaal in Brabant is een belangrijke voorwaarde om de ambities op het terrein van vermaatschappelijking van de zorg en leefbaarheid in buurten en wijken op peil te houden. Het PON wil daar graag een bijdrage aan leveren. Het PON heeft op dit punt in 2009 al een aantal activiteiten ondernomen. Wij gaan daar in 2010 mee verder.

3.1 Uitwerking voorstudie sociaal kapitaal

Op grond van een in 2009 door het PON verrichte voorstudie zal in 2010 in samenwerking met de provincie bekeken worden waar voor de provincie kansen liggen om op dit terrein een stimulerende rol te spelen.

3.2 WZSW: Meedoen Loont!

Met de provincie is in een convenant vastgelegd dat Stichting Zet en het PON een belangrijke rol spelen bij de implementatie van het WZSW-concept (Wonen-Zorg-Service in de Wijk), dan wel van concepten die daarmee vergelijkbaar zijn. Een belangrijk element in deze exercitie is het op regionaal niveau zoeken naar nieuwe manieren om mensen die niet vanzelfsprekend meedoen te laten participeren. Wij willen 2010 benutten om samen met de provincie te bekijken in hoeverre de ervaringen uit 2009 ons helpen om in dit concept maatwerk voor gemeenten te leveren.

3.3 Secretariaat Bijzondere Leerstoel Ouderenbeleid

De taken van het PON in het kader van de Stichting Bijzondere Leerstoel Ouderenbeleid hebben betrekking op het scheppen van voorwaarden voor het goed functioneren van de Stichting. Het betreft met name de volgende werkzaamheden:

- Het leveren van inhoudelijke input.
- Het uitvoeren van het penningmeesterschap en het secretariaat.
- Het organiseren van bestuursbijeenkomsten en verslaglegging daarvan.
- Het organiseren van een jaarlijks publiekssymposium.
- Het verspreiden van de resultaten van de leerstoel (onderwijs en onderzoek).

3.4 'Brabant en de kunst van het Samen Leven' (werktitel)

De provincie en het PON willen in 2010 aan de hand van een aantal door hen benoemde onderwerpen/thema's met behulp van quick scans, debat en expertmeetings voeding geven aan een mogelijke provinciale inzet op het gebied van Samen Leven in de volgende bestuursperiode.

3.5 Vereniging Brabantse Gemeenten

Sinds enkele jaren verzorgen wij het secretariaat van de Vereniging Brabantse Gemeenten (VBG). Omdat ook de provincie baat heeft bij een goed functionerende VBG, is de afspraak om een deel van onze werkzaamheden voor de VBG ten laste te brengen van de provinciale basisstructuur.

4 Domein Jeugd

Het uitgangspunt voor 2010 is dat het PON in het kader van zijn domein jeugd projecten uitvoert die voortkomen uit, dan wel ondersteunend zijn voor, de uitvoering van het provinciale beleidskader jeugd, getiteld *Brabant investeert in jeugd*. De belangrijkste doelstellingen van de provincie op het terrein van jeugd zijn omschreven als 'het stelsel in balans' en 'goede en efficiënte hulp bieden'. Het PON wil daar in het kader van zijn Werkplan een bijdrage aan leveren.

4.1 Potentie van jongeren, talentontwikkeling

Wij willen de mogelijkheden onderzoeken om aan te sluiten bij een Fries project dat zich richt op de potentie van jongeren. Dit project kent verschillende invalshoeken en richt zich onder andere op onderwijs, ouderparticipatie en het benutten van de denkkraft van jongeren.

4.2 Lokaal gezinsbeleid

Als uitvloeisel van de in 2009 gehouden inventarisatie van de stand van jeugd en gezin die wij in opdracht van het Brabants KennisTransferCentrum Jeugd en Gezin hebben uitgevoerd, zal het PON in 2010 enkele vervolgvactiteiten verrichten. Er zal een visiestuk geproduceerd worden, waarin onder andere wordt aangegeven binnen welke context de mogelijke beleidsinzet op dit terrein gepleegd kan worden. Als onderdeel hiervan zal het PON een of twee gemeenten doorlichten als pilot. Voorts zal een provinciale conferentie over dit onderwerp worden georganiseerd.

4.3 Nieuwe patronen in het beroep op de jeugdzorg

Net als elders in Nederland heeft ook de jeugdzorg in Noord-Brabant, ondanks extra investeringen, te maken met groei van wachtlijsten. Het is van belang om meer over de aard en de achtergronden van deze groei te weten te komen. In samenspraak met jeugdzorginstellingen in Brabant is in 2009 een voorstudie verricht om hiervoor een breed gedragen methode te ontwikkelen die ook recht doet aan datgene wat elders al voorhanden is. In 2010 zal deze methode verder geoperationaliseerd worden.

4.4 Vraag in kaart

De provincie Noord-Brabant is van mening dat opgroei- en opvoedproblemen vroegtijdiger en meer op lokaal niveau opgelost zouden moeten worden. De vraag die zich opdringt is: wie zijn die ouders en kinderen die wel behoefte hebben aan ondersteuning, maar niet bekend zijn bij het aanbod en wie zijn die ouders en kinderen die te laat aankloppen of voor de verkeerde deur staan? In 2009 heeft het PON een eerste aanzet tot een onderzoek hiernaar gegeven. In 2010 zal dit onderzoek, met behulp van andere bronnen en kennis (bijvoorbeeld van K2) worden afgerond.

5 Domein leefbaarheid

Het bevorderen van leefbaarheid is een centraal thema in het beleid van de provincie Noord-Brabant in deze bestuursperiode. In 2009 zijn de uitvoeringsprogramma's voor *Leefbare wijken* en *Leefbare dorpen* voor de jaren 2009 en 2010 vastgesteld. Bij de uitvoering van deze regelingen speelde het PON in 2009 een belangrijke rol. In overleg met de provincie is vastgesteld dat deze inzet in 2010 wordt gecontinueerd.

5.1 Ondersteuning van provinciale planbegeleiders

Vanaf 2008 biedt het PON ondersteuning aan de provinciale planbegeleiders die gemeenten behulpzaam zijn bij het vertalen van plan naar uitvoering bij leefbaarheidsprojecten. Regelmatig worden trainings- en intervisiebijeenkomsten voor de planbegeleiders belegd. Deze worden in 2010 voortgezet.

5.2 Kennisdeling leefbaarheid

In 2009 is het PON, op verzoek van de provincie, gestart met activiteiten gericht op het delen van kennis en ervaringen op het gebied van leefbaarheid, zowel in dorpen als in steden. Deze activiteiten zullen in 2010 worden voortgezet.

5.3 Vervolg op verbinding stad-platteland

In het najaar van 2009 wordt het driejarige project verbinding stad-platteland afgerond met een beleidsadvies aan de provincie. In vervolg daarop willen we in 2010 een vervolgproject rond dit thema starten, waarbij we opteren voor een regionale benadering. De Lumensgroep (werkgebied SRE) is zeer geïnteresseerd in samenwerking hierbij.

5.4 Een nieuwe werkwijze voor wijken

Recentelijk heeft het PON in de gemeenten Waalwijk en Roosendaal Wijkontwikkelingsplannen opgesteld. Onze ervaring is dat wijken een andere aanpak vragen dan dorpen.

Deze constatering wordt door anderen gedeeld. Zo zijn ook Stichting Zet en Palet op zoek naar een geschikte en innovatieve werkwijze voor Wijkontwikkelingsplannen. Belangrijk criterium daarbij is dat de plannen kunnen rekenen op breed draagvlak onder de bewoners.

Met de provincie is afgesproken dat dit onderwerp door Zet, Palet en het PON gezamenlijk verder wordt uitgewerkt, waarbij Stichting Zet de rol van projecttrekker vervult.

5.5 Van plan naar uitvoering

De provincie vervult een stimulerende rol bij de totstandkoming van Dorps- en Wijkontwikkelingsplannen. Dat traject is succesvol gebleken: met financiële steun van de provincie zijn op vele plaatsen ontwikkelingsplannen voor wijken en dorpen opgesteld.

Veel gemeenten worstelen echter met de vraag hoe ze de resultaten van zo'n plan moeten vertalen naar uitvoeringsmaatregelen. In 2010 wil het PON rond dit vraagstuk enkele pilots starten. Een interessante casus kan hier het dorp Vianen (gemeente Cuijk) zijn, waar de inwoners recentelijk een uitvoerig Dorpsontwikkelingsplan hebben opgesteld en waar men zich nu, samen met de gemeente, beraadt op de vraag hoe een en ander om te zetten in uitvoering. De ervaringen die in de pilots worden opgedaan zullen daarna provinciebreed worden verspreid.

5.6 De regionale component in Dorpsontwikkelingsplannen

Bij de totstandkoming van Dorpsontwikkelingsplannen wordt in het algemeen een methodiek gevolgd die redelijk succesvol blijkt te zijn: veel bewoners werken actief en betrokken mee aan de totstandkoming van zo'n plan. De ervaring leert echter dat enkele punten nadere aandacht verdienen.

Zo zijn de plannen vooral lokaal gericht: vraagstukken worden lokaal aangedragen en oplossingen worden gezocht in de lokale setting. Echter: er zijn vraagstukken die niet om een lokale, maar om een regionale benadering vragen. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de spreiding van voorzieningen.

In 2010 zal het PON, samen met de provincie, nagaan op welke wijze de regionale invalshoek een prominentere plaats in Dorpsontwikkelingsplannen kan krijgen.

6 Planbureau

In 2009 stellen de provincie en het PON gezamenlijk een businessplan op voor de planbureau functie van het PON. Dat plan wordt eind 2009 vastgesteld. Het businessplan voor het planbureau heeft een meerjarig karakter. Onderdeel ervan is een overzicht van producten en diensten die het PON in het kader van zijn planbureau functie de komende jaren aan de provincie zal aanbieden. Dat betekent dat het businessplan voor het planbureau nog invloed kan hebben op de activiteiten die wij in het kader van het planbureau in 2010 zullen uitvoeren.

In de planbureau functie van het PON zijn drie typen activiteiten te onderscheiden, namelijk regelmatig terugkerende werkzaamheden die voortvloeien uit de meerjarige onderzoeksprogrammering, incidentele projecten en activiteiten die een nauwe relatie hebben met de inhoudelijke domeinen.

De activiteiten die tot de eerste categorie behoren zijn pas goed te benoemen als het businessplan voor het planbureau is vastgesteld. Daarom maken we in dit hoofdstuk vooralsnog alleen onderscheid in planbureau projecten die op zichzelf staan en in planbureau projecten die gerelateerd zijn aan de inhoudelijke domeinen.

Planbureau projecten

6.1 Uitvoering meerjarenplan planbureau

De verschillende onderdelen van het businessplan van het planbureau zullen in 2010 nader worden uitgewerkt en ingevuld. Onderdeel van deze werkzaamheden is onze deelname aan het VSO-bestuur (VSO staat voor Vereniging voor Statistiek en Onderzoek), waarvan de helft van onze inzet ten laste komt van het Werkplan.

6.2 Doorontwikkeling basiskennis infrastructuur

In 2009 is het PON gestart met het in kaart brengen van relevante gegevensbestanden, met name op sociaal en cultureel terrein. Aan de hand van deze bestanden kunnen trends, ontwikkelingen en effecten van beleid in beeld worden gebracht.

Ook in 2010 vergt de kennis over en het gebruik van databestanden de nodige aandacht.

6.3 Sociale Atlas Brabant

Het PON beschikt al enige jaren over de Sociale Atlas Brabant. Deze bevat een schat aan gegevens over Brabant en de Brabanders. Echter, het gebruik van de atlas kan worden verbeterd. In 2010 zal het PON hier extra in investeren.

6.4 Brabantpanel

Sinds enkele jaren beschikken wij over het Brabantpanel, een groep Brabanders die regelmatig wordt geraadpleegd. Net als eerdere jaren maakt het onderhoud van het Brabantpanel (zoals werving, beheer en communicatie) deel uit van het Werkplan.

6.5 Duurzaamheidsbalans 2010

De provincie heeft Telos verzocht om in 2010 een nieuwe Duurzaamheidsbalans voor Noord-Brabant op te stellen. Net als eerdere keren zal het PON hierbij zorgen voor de invulling van het sociaal-culturele kapitaal.

6.6 Monitor multi-etnische samenleving

Al zes keer bracht het PON, in opdracht van de provincie, de monitor *Brabant en zijn multi-etnische samenleving* uit. De laatste keer was dat in februari 2008. Omdat het de bedoeling is dat deze monitor zo ongeveer om de twee jaar verschijnt, is het zaak hier in 2010 weer uitvoering aan te geven.

6.7 PON-Jaarboek 2011

Het PON-Jaarboek is inmiddels een traditie geworden. We hechten er veel belang aan dat deze traditie wordt voortgezet, mede door de enthousiaste reacties die wij regelmatig op onze jaarboeken ontvangen.

Het PON-Jaarboek 2010 gaat in op de planbureaufunctie van het PON. Het eerste exemplaar ervan wordt op maandag 11 januari 2010 aangeboden aan de Commissaris van de Koningin, de heer Van de Donk.

In 2010 wordt het Jaarboek 2011 voorbereid.

6.8 Voorbereiding nieuwe bestuursperiode

In maart 2011 vinden weer verkiezingen voor Provinciale Staten plaats. Dat betekent dat de provincie behoefte heeft aan een document, waarin de balans van de afgelopen bestuursperiode wordt opgemaakt. Dat vormt tevens de opmaat voor de nieuwe periode.

De provincie heeft het PON verzocht in zijn Werkplan 2010 ruimte te reserveren om een bijdrage te leveren aan zo'n 'stand-van-zaken-document'.

Planbureauprojecten gerelateerd aan de domeinen

6.9 Effectmeting leefbaarheidsbeleid

Met de introductie van de programma's *Leefbare wijken* en *Leefbare dorpen* stimuleert de provincie initiatiefnemers om leefbaarheidsprojecten op te zetten en uit te voeren. De provincie heeft het PON verzocht om vanaf de start van de programma's de verschillende onderdelen ervan te monitoren. In oktober 2009 verscheen de eerste rapportage van deze effectmeting, met een beschrijving van de start-situatie in 2008.

In 2010 volgen een nieuwe meting en rapportage.

6.10 Integrale Veiligheidsmonitor

Al enkele jaren stimuleert het PON, samen met de provincie, de Brabantse gemeenten om deel te nemen aan de Integrale Veiligheidsmonitor. Onze activiteiten in dit kader worden in 2010 voortgezet.

6.11 Factsheets leefbaarheid

In opdracht van de provincie is het PON in 2009 gestart met een reeks factsheets, een overzicht van feiten en cijfers die de leefbaarheid van dorpen en steden in Noord-Brabant in beeld brengen. Deze reeks wordt in 2010 gecontinueerd.

6.12 Sociale participatie

Als vervolg op de monitor sociale participatie, die in het najaar van 2009 verschijnt, zullen in samenspraak met de provincie verdiepende deelonderzoeken worden uitgevoerd.

6.13 Doorontwikkeling uitkomsten crisisonderzoek

In 2009 hebben wij, op verzoek van de gedeputeerde voor jeugd, cultuur en samenleving, een korte notitie geschreven over de mogelijke sociale gevolgen van de crisis. Wij willen de lijnen die hierin geschetst worden in 2010 verder uitwerken.

6.14 Jeugdbalans Brabant

Binnen de provincie Noord-Brabant wordt hard gewerkt aan een betere aansluiting tussen jeugdzorgvoorzieningen en preventieve voorzieningen. Daartoe is onder andere de *Jeugdbalans Brabant* ontworpen. Deze balans biedt gemeenten en de provincie informatie op een aantal relevante indicatoren.

Het PON is in 2009 begonnen met het uitvoeren van de eerste gemeentelijke en provinciale analyses. In 2010 zal het PON dat ook voor andere deelnemende gemeenten doen.

Cultuur

De provincie heeft het PON verzocht in zijn Werkplan een aantal activiteiten op te nemen die betrekking hebben op cultuur.

Het bevorderen van het culturele klimaat in Brabant is een belangrijke doelstelling van de provincie. In de kadernota *Cultuur 2008-2012* benoemt zij haar missie: het bereiken van een cultureel klimaat waarin mensen actief en passief van cultuur genieten en dat ruimte biedt aan talent en vernieuwing. Hiertoe worden drie speerpunten benoemd, namelijk het versterken van het publieksbereik, versterken van het aanbod én versterken van de Brabantse identiteit. De verbindende ambitie tussen deze thema's is het verkrijgen van een nominatie van Brabantstad als Culturele Hoofdstad 2018, verankerd in het programma *Dynamisch Brabant*.

6.15 Vervolg op stuurinformatie voor cultuur

In 2009 heeft het PON, op verzoek van de provincie, een aantal kengetallen op het gebied van cultuur ontwikkeld. Een aantal kengetallen dient nog verder uitgekristalliseerd te worden. In het eerste kwartaal van 2010 zullen de provincie en het PON gezamenlijk een plan van aanpak voor een vervolg op de rapportage uit 2009 opstellen. Dan ook wordt duidelijk of het PON een rol in het vervolg zal spelen.

6.16 Brabantse Cultuurmonitor 2010

In de Brabantse Cultuurmonitor wordt de mening van de burger gemeten over diverse aspecten én gekeken naar de cultuurparticipatie van de Brabander zelf. Eind 2007 heeft het PON (in samenwerking met het UITmarketingbureau) een nulmeting uitgevoerd. Het is de bedoeling om in 2010 een nieuwe meting te doen. Het PON zal deze meting en een eerste analyse van de resultaten uitvoeren. Daarbij worden de uitkomsten van de Cultuurmonitor 2010 vergeleken met de resultaten van de Cultuurmonitor 2007. In overleg met de provincie en het Vrijetijds huis Brabant wordt bepaald wie voor welke activiteiten in het kader van de Cultuurmonitor 2010 verantwoordelijk is.

6.17 Doorontwikkeling Brabantse Cultuurmonitor naar een lokale monitor

De provincie vindt het wenselijk gegevens te genereren die de verschillen in de culturele infrastructuur in de verschillende Brabantse gemeenten duidelijk maken. Echter, op dit moment is niet helder in hoeverre deze wens ook leeft bij de gemeenten. Het PON zal in 2010 een verkenning uitvoeren naar wat gemeenten al aan data verzamelen op cultureel gebied en waar ze behoefte aan hebben.

6.18 Nulmeting klanttevredenheidsonderzoek culturele steunfunctie-instellingen

Er is gebleken dat de steunfunctie-instellingen op het gebied van cultuur behoefte hebben aan onderzoek onder de organisaties en instellingen die zij bedienen. Het gaat hierbij met name om een onderzoek naar tevredenheid bij de klant. In 2010 willen we samen met de provincie kijken of we een nulmeting van een klanttevredenheidsonderzoek voor het gehele culturele veld kunnen opzetten waarmee we dan alle vier culturele steunfunctie-instellingen kunnen bedienen.

6.19 Waarderingsonderzoek Omroep Brabant 2010

In 2007 heeft het PON in opdracht van de provincie en Omroep Brabant voor het eerst een waarderingsonderzoek naar Omroep Brabant uitgevoerd. Toen is afgesproken dat dit onderzoek periodiek (tweejaarlijks) herhaald zou moeten worden. We stellen dan ook voor in 2010 een nieuw waarderingsonderzoek uit te voeren, waarbij speciale aandacht wordt besteed aan de provinciale coproducties, die Omroep Brabant en de provincie met enige regelmaat verzorgen.

6.20 BrabantStad Culturele Hoofdstad 2018

De provincie en de vijf grote Brabantse gemeenten streven naar nominatie van BrabantStad als Culturele Hoofdstad in 2018. Ter voorbereiding daarvan heeft het PON in 2008 en 2009 enkele werkzaamheden uitgevoerd. Op verzoek van de provincie reserveren wij in ons Werkplan 2010 enige ruimte voor nieuwe activiteiten in het kader van Culturele Hoofdstad. In het eerste kwartaal van 2010 moet duidelijk worden welke activiteiten dat zullen zijn.

7 Algemene werkzaamheden

7.1 Serviceverlening aan de provincie

In 2009 hebben we, in overleg met de provincie, ruimte in ons Werkplan gereserveerd voor diverse (kortlopende) werkzaamheden voor de provincie. Het voordeel is dat we daarmee snel kunnen inspelen op vragen die bij de provincie leven. We stellen voor om hiervoor in het Werkplan 2010 opnieuw tijd te reserveren. Deze tijd wordt besteed aan taken die wij op verzoek van de provincie uitvoeren (zoals het lidmaatschap van de Provinciale Omgevingscommissie en het Brabants Kennisplatform Wonen). Daarnaast willen we per domein tijd reserveren voor overleg met de provincie.

8 Indicatie van het aantal dagen

Dit hoofdstuk geeft een eerste indicatie van de invulling van het aantal dagen dat gemoeid zal zijn met de uitvoering van het Werkplan 2010. De precieze invulling gebeurt in de projectfiches, die in 2010 zullen worden opgesteld.

Project	Aantal dagen
2.1 Kleurrijk Brabant Zorgt	80
2.2 Slimme Zorg	66
2.3 Doelgroepenonderzoek naar gevolgen verschraving AWBZ	20
<i>Totaal domein zorg</i>	<i>166</i>
3.1 Uitwerking voorstudie sociaal kapitaal	50
3.2 WZSW: Meedoen Loont!	50
3.3 Secretariaat Bijzondere Leerstoel Ouderenbeleid	20
3.4 Brabant en de kunst van het samenleven	30
3.5 Vereniging Brabantse Gemeenten	16
<i>Totaal domein participatie</i>	<i>166</i>
4.1 Potentie van jongeren	40
4.2 Lokaal gezinsbeleid	36
4.3 Nieuwe patronen in het beroep op jeugdzorg	45
4.4 Vraag in kaart	45
<i>Totaal domein jeugd</i>	<i>166</i>
5.1 Ondersteuning provinciale planbegeleiders	20
5.2 Kennisdeling leefbaarheid	40
5.3 Vervolg op verbinding stad-platteland	30
5.4 Een nieuwe werkwijze voor wijken	27
5.5 Van plan naar uitvoering	20
5.6 De regionale component in Dorpsontwikkelingsplannen	30
<i>Totaal domein leefbaarheid</i>	<i>167</i>

Project	Aantal dagen
6.1 Uitvoering meerjarenplan planbureau	35
6.2 Doorontwikkeling basiskennis infrastructuur	25
6.3 Sociale Atlas Brabant	30
6.4 Brabantpanel	30
6.5 Duurzaamheidsbalans 2010	50
6.6 Monitor multi-etnische samenleving	20
6.7 PON-Jaarboek 2011	40
6.8 Voorbereiding nieuwe bestuursperiode	50
6.9 Effectmeting leefbaarheidsbeleid	40
6.10 Integrale Veiligheidsmonitor	35
6.11 Factsheets leefbaarheid	40
6.12 Sociale participatie	35
6.13 Doorontwikkeling uitkomsten crisisonderzoek	25
6.14 Jeugdbalans Brabant	40
6.15 Vervolg op stuurinformatie voor cultuur	10
6.16 Brabantse Cultuurmonitor 2010	40
6.17 Doorontwikkeling Cultuurmonitor naar lokale monitor	20
6.18 Nulmeting klanttevredenheidsonderzoek culturele steunfunctie-instellingen	25
6.19 Waarderingsonderzoek Omroep Brabant 2010	40
6.20 BrabantStad Culturele Hoofdstad 2018	35
<i>Totaal planbureau</i>	<i>665</i>
7.1 Serviceverlening aan de provincie	150
<i>Totaal algemene werkzaamheden</i>	<i>150</i>
Totaal Werkplan 2010	1.480

Met deze indicatie van het aantal dagen zijn alle beschikbare dagen voor 2010 gevuld. Ook de verdeling over de domeinen en het planbureau komt overeen met de begroting. Eventuele afwijkingen zullen in de loop van 2010, in overleg met de provincie, worden doorgevoerd.

9 Relatie tussen PON-activiteiten en provinciale programmaliijnen

Het Werkplan 2010 geeft een overzicht van de activiteiten die het PON volgend jaar met provinciale subsidie wil gaan uitvoeren. We zoeken daarbij steeds aansluiting bij provinciaal beleid. Dit afsluitende hoofdstuk laat in de vorm van een schema zien hoe onze activiteiten zich verhouden tot de provinciale programmaliijnen uit het Bestuursakkoord.

PON-activiteiten uit Werkplan 2010	Provinciale programmaliijnen					
	Mooi Brabant	Schoon Brabant	Dynamisch Brabant	Perspectief-rijk Brabant	Bereikbaar Brabant	Verbindend Brabant
2.1 Kleurrijk Brabant Zorgt			X	X	X	X
2.2 Slimme Zorg			X	X	X	
2.3 Doelgroepenonderzoek gevolgen verschraling AWBZ			X	X	X	
3.1 Uitwerking voorstudie sociaal kapitaal	X	X	X	X		
3.2 WZSW: Meedoen Loont!	X	X	X	X	X	X
3.3 Secretariaat Bijzondere Leerstoel Ouderenbeleid	X	X	X	X	X	X
3.4 Brabant en de kunst van het samenleven	X	X	X	X	X	X
3.5 Vereniging Brabantse Gemeenten	X	X	X	X	X	X
4.1 Potentie van jongeren	X	X	X	X	X	X
4.2 Lokaal gezinsbeleid			X	X	X	X
4.3 Nieuwe patronen in het beroep op de jeugdzorg				X		
4.4 Vraag in kaart				X		
5.1 Ondersteuning provinciale planbegeleiders	X			X	X	X
5.2 Kennisdeling leefbaarheid	X	X	X	X	X	X
5.3 Vervolg op verbinding stad-platteland	X	X	X	X	X	X
5.4 Een nieuwe werkwijze voor wijken	X	X	X	X	X	X
5.5 Van plan naar uitvoering	X	X	X	X	X	X
5.6 De regionale component in Dorpsontwikkelingsplannen	X	X	X	X	X	X
6.1 Uitvoering meerjarenplan planbureau	X	X	X	X		X
6.2 Doorontwikkeling basiskennis infrastructuur	X	X	X	X		X
6.3 Sociale Atlas Brabant	X	X	X	X	X	X
6.4 Brabantpanel	X	X	X	X	X	X
6.5 Duurzaamheidsbalans 2010	X	X	X	X	X	X
6.6 Monitor multi-etnische samenleving				X		X
6.7 PON-Jaarboek 2011	X	X	X	X	X	X
6.8 Voorbereiding nieuwe bestuursperiode				X		X
6.9 Effectmeting leefbaarheidsbeleid	X	X		X		
6.10 Integrale Veiligheidsmonitor	X	X		X		
6.11 Factsheets leefbaarheid	X	X	X	X	X	X
6.12 Sociale participatie	X	X	X	X	X	X
6.13 Doorontwikkeling uitkomsten crisisonderzoek				X		X
6.14 Jeugdbalans Brabant				X		
6.15 Vervolg op stuurinformatie voor cultuur				X		
6.16 Brabantse Cultuurmonitor 2010				X		
6.17 Doorontwikkeling Cultuurmonitor naar lokale monitor				X		
6.18 Nulmeting klanttevredenheidsonderzoek culturele instellingen				X		
6.19 Waarderingsonderzoek Omroep Brabant 2010				X		X
6.20 BrabantStad Culturele Hoofdstad 2018	X	X	X	X	X	X
7.1 Serviceverlening aan de provincie	X	X	X	X	X	X